

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی

برنامه

مقطع کاردانی

رشته ارتباطات، گرایش

«ارتباطات اجتماعی»

فهرست مطالب

فصل ۱) اصول حاکم بر تدوین برنامه

۱-۱. برخورد علمی با برنامه ریزی درسی با تأکید بر مدیریت پویا

۲-۱. تأکید بر محتوی اصلی برنامه

۳-۱. کارآمدی و خودتنظیمی آموزشی

۴-۱. تأکید بر اهمیت پژوهش

فصل ۲) تعاریف واژگان و ساختار برنامه

۱-۲. برخی از پیامدهای اصول حاکم

۲-۲. تعاریف واژگان

۳-۲. ساختار برنامه

فصل ۳) برنامه مقطع کارشناسی رشته روابط عمومی

۱-۳. جدول ۱: دروس عمومی

۲-۳. جدول ۲: دروس پایه

۳-۳. جدول ۳: دروس اصلی

۴-۳. جدول ۴: دروس تخصصی

فصل ۴) سرفصل دروس

۴-۱. سرفصل دروس پایه رشته کاردانی ارتباطات، گرایش «ارتباطات اجتماعی»

۴-۲. سرفصل دروس اصلی رشته کاردانی ارتباطات، گرایش «ارتباطات اجتماعی»

۴-۳. سرفصل دروس تخصصی رشته کاردانی ارتباطات، گرایش «ارتباطات اجتماعی»

فصل ۵) جدول سایر پیشنهادها جهت اجرای مناسب تر برنامه

فصل ۱

اصول حاکم بر تدوین برنامه

برنامه حاضر بر مبنای «اصول حاکم بر تدوین برنامه های درسی دانشگاهی» مصوب جلسه شماره ۲-۶۹۶ مورخ ۸۷/۸/۱۱ شورای برنامه ریزی (آموزش عالی) تنظیم شده است. در این راستا، در این فصل با تأکید بر برخی از این اصول و پیامدهای آن، برخی ویژگی های اصلی برنامه مورد توجه قرار خواهد گرفت.

۱-۱. برخورد علمی با برنامه ریزی درسی با تأکید بر مدیریت پویا

۱-۱-۱. در تنظیم و تدوین برنامه تلاش شده است که کلیه اجزا برنامه اعم از ساختار یا محتوی بر پایه دلایل و نتایج حاصل از اصول حاکم تعیین شوند. به همین دلیل طراحی برنامه بر مبنای یک فرایند منطقی صورت گرفته و در نهایت اهداف هر بخش از برنامه دقیقاً بیان شده و سپس بر اساس آن تکمیل شده است.

۱-۱-۲. در تدوین برنامه، اصول مدیریت پویا و استفاده از «خود تنظیمی» مورد تأکید قرار گرفته و از تکیه بر پیش فرض های ساختاری یا مدیریتی در رابطه با تضمین کیفیت تا حد امکان پرهیز شده است. در این دیدگاه تضمین حداقل های آموزشی در چارچوب مصوب برنامه و از طریق وزارت علوم، تحقیقات و فناوری صورت گرفته و تضمین مابقی استانداردها با تنظیمات و اجرای مابقی برنامه بر عهده مجری خواهد بود.

۱-۲. تأکید بر محتوی اصلی برنامه

ضمن تأکید بر انعطاف پذیری، حداقل های آموزشی به عنوان محتوی اصلی برنامه در قالب دروس الزامی و انتخابی در برنامه گنجانده شده اند. در این راستا، هسته برنامه، محتوی اصلی و تخصصی هر رشته را تضمین نموده و دروس مشترک پایه معلومات عمومی و جامعیت علمی برنامه را در یک پایه خاص تضمین می کند.

۱-۳. کارآمدی و خود تنظیمی آموزشی

۱-۳-۱. عدم همگونی دانشجویان پذیرفته شده در دانشگاه ها، بالاخص در رشته های علوم و انگیزه ها، علایق و استعداد های متفاوت این گونه دانشجویان مدنظر قرار گرفته است. (مخصوصاً در شرایط فعلی که پذیرش به صورت متمرکز از طریق کنکور سراسری صورت می پذیرد.)

۱-۳-۲. آینده شغلی و بالاخص محدودیت های موجود در بازار کار و تغییرات موجود در این زمینه با توجه به توانایی های متفاوت دانشجویان پذیرفته شده، مدنظر قرار گرفته است.

- ۳-۳-۱. توانایی‌های مختلف دانشگاه‌ها در زیرشاخه‌های مختلف رشته‌های مورد نظر و همچنین مزیت‌های بومی و تنوع کادر هیئت علمی آموزشی و پژوهشی، مدنظر قرار گرفته است.
- ۴-۳-۱. عدم امکان بازنگری مستمر و متمرکز در کشور مورد توجه قرار داشته و عامل‌های متضمن «خود تنظیمی» برنامه با پس‌خورد منفی در جهت اعمال عوامل لازم برای بازنگری در دروس و استاندارد آن‌ها، تأمین هیئت علمی در رشته‌های مورد نظر جامعه و بازار کار و نظایر آن مدنظر قرار گرفته است.
- ۵-۳-۱. تنوع علایق و همچنین ایجاد محمل مناسب جهت ادامه تحصیل در رشته‌های «بین‌رشته‌ای» (*interdisciplinary*) با تأکید بر عدم لزوم تصویب برنامه‌های متعدد مدنظر قرار گرفته است.

۴-۱. تأکید بر اهمیت پژوهش

- ضمن تأکید بر لزوم ارائه مناسب برنامه با استانداردهای مورد نظر،
- ۱-۴-۱. استفاده بهینه از وقت استادان و عدم تشویق در ایجاد دروس تکراری مدنظر قرار گرفته است. امکان ارائه دروس متنوع و تخصصی با تأکید بر لزوم ایجاد زمان لازم برای استادان جهت به‌روز ماندن و پرداختن به پژوهش مورد توجه قرار گرفته است.
- ۲-۴-۱. تضمین تشکیل آسان و بدون مشکل کلاس‌ها و عدم تشویق ارائه مکرر یا موازی کلاس‌ها مورد توجه قرار گرفته است.
- ۳-۴-۱. تشکیل کلاس‌ها با تنوع دانشجویی (در حد امکان) به جهت آشنایی بیشتر دانشجویان با رشته‌های مجاور و مشابه و اغنا بیشتر کلاس‌ها و تمرکززدایی علمی مدنظر قرار گرفته است.

فصل ۲

تعاریف واژگان و ساختار برنامه

در این فصل ابتدا به بررسی پیامدهای اصول مطروحه در فصل ۱ پرداخته و سپس ساختار کلی برنامه را بر مبنای موارد مذکور ارائه خواهیم کرد.

۱-۲. برخی از پیامدهای اصول حاکم

برخی پیامدهای این اصول عبارتند از:

۱-۱-۲. چارچوب برنامه باید دارای یک ساختار کلی از پیش تعیین شده که در آن فقط حداقل‌های لازم تثبیت شده باشند، باشد و تعیین مابقی جزئیات باید در اختیار مجری قرار گیرد.

۲-۱-۲. برنامه باید دارای یک ساختار بلوک-بلوک با روند سلسله مراتبی «کلی به جزئی» باشد به این معنا که دروس بالاتر بین رشته‌های متعدد مشترک بوده و به تدریج با نزول در سلسله مراتب دروس خاص‌تر مطرح می‌شوند.

۳-۱-۲. هر بلوک از برنامه باید با اهداف مشخص تنظیم شده و بر مبنای این اهداف سیاستگذاری و تکمیل شود (چه از لحاظ تعداد واحد و چه از لحاظ محتوی دروس).

۴-۱-۲. دروس اجباری در برنامه فقط در حد ضرورت و فقط به جهت تضمین حداقل‌های آموزشی ظاهر می‌شوند و مابقی دروس باید در یک قالب انعطاف پذیر با اهداف مشخص ارائه شوند.

۵-۱-۲. برنامه باید شامل یک «هسته» مشخص که تضمین کننده حداقل‌های لازم در هر رشته است باشد.

۶-۱-۲. برنامه باید دارای یک بخش با حجم مناسبی مرتبط با دروس اختیاری/کهاد باشد.

۲-۲. تعاریف واژگان

در این بخش به تعریف واژگان مورد استفاده در این برنامه می‌پردازیم.

۱-۲-۲. برنامه

به برنامه ارائه شده در این مجموعه و جزئیات محتوی و مقررات مربوطه اشاره دارد، که در سطح وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جهت اجرا در کلیه دانشگاهها مصوب می‌شود. (این مفهوم با برنامه درسی که نهایتاً در هر یک از دانشگاهها اجرا خواهد شد متفاوت است).

۲-۲-۲. مجموعه آموزشی

عبارت از مجموعه ای از رشته های مختلف است که دارای جنبه های مشترک علمی-آموزشی هستند و اساساً در برنامه درسی آنها وجود دروس مشترک امکانپذیر است.

۲-۲-۳. ضوابط «در اختیار دانشگاه»

ضوابطی در برنامه درسی هستند که توسط مرجع ذی صلاح در دانشگاه تثبیت شده و پس از آن رعایت آنها در زیر مجموعه های مربوطه (نظیر دانشکده- گروه- دانشجو) الزامی است. اختیار تعیین این ضوابط می تواند به زیر مجموعه های مربوطه با رعایت سلسله مراتب تفویض شود، مگر عبارت «فقط در اختیار دانشگاه» به کار رفته باشد. (مثال: نظیر معافیت دروس و ...)

۲-۲-۴. ضوابط «در اختیار دانشکده»

مشابه ۲-۲-۳ ولی در رابطه با «دانشکده» تعریف می شود.

۲-۲-۵. ضوابط «در اختیار گروه»

مشابه ۲-۲-۳ ولی در رابطه با «گروه» تعریف می شود. چنانچه در دانشکده ای گروه وجود نداشته باشد تصمیم گیری در مورد اختیارات مربوطه به عهده دانشکده خواهد بود.

۲-۲-۶. ضوابط «در اختیار دانشجو»

ضوابطی در برنامه درسی هستند که اساساً در چارچوب سایر مقررات بدون محدودیت ویژه و در اختیار دانشجو هستند. (هدایت استاد راهنما از اهمیت ویژه ای برخوردار است.)

۲-۲-۷. درس «الزامی»

درسی است که با سرفصل معین در برنامه مشخص شده و اخذ آن با رعایت سایر مقررات برنامه توسط دانشجو الزامی است.

۲-۲-۸. درس «انتخابی»

درسی است که اخذ آن با رعایت سایر مقررات برنامه از بین جدولی از دروس که چارچوب آن توسط برنامه مشخص شده است، الزامی است.

۲-۲-۹. درس «اختیاری»

درسی است که اخذ آن با رعایت سایر مقررات «در اختیار دانشجو» است.

۲-۲-۱۰. درس «پیشنیاز»

درسی است که اخذ و قبولی در آن قبل از درس دیگری الزامی باشد.

۲-۲-۱۱. درس «همنیاز»

درسی است که اخذ آن همزمان با یا قبل از درس دیگری صورت می پذیرد.

۲-۲-۱۲. درس «پایه»

درسی است که در برنامه به دلیل آماده نمودن دانشجو به منظور گذراندن دروس اصلی و تخصصی رشته و یا به علت افزایش اطلاعات و تقویت بنیه علمی و عملی او و همچنین درک بهتر سایر دروس ارائه می شود.

۲-۲-۱۳. «گروه»

کوچکترین واحد آموزشی است که برنامه را در یک رشته اجرا خواهد کرد. چنانچه در ساختار دانشگاه «گروه» موجود نباشد، کلیه وظایف و اختیارات به دانشکده منتقل می شود.

۲-۳. ساختار برنامه

۱۱ واحد	- دروس عمومی
۲۲ واحد	- دروس پایه
۱۹ واحد	- دروس اصلی
۱۹ واحد	- دروس تخصصی

۷۱ واحد

جمع

فصل ۳

برنامه مقطع کاردانی رشته ارتباطات، گرایش «ارتباطات اجتماعی»

برنامه مقطع کاردانی رشته ارتباطات، گرایش ارتباطات اجتماعی

۳-۱. جدول ۱: دروس عمومی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت		
			نظری	عملی	جمع
۱	معارف اسلامی ۱	۲	۳۲		۳۲
۲	ادبیات فارسی	۳	۴۸		۴۸
۳	زبان خارجی (نظری، عملی)	۳	۳۲	۳۲	۶۴
۴	تربیت بدنی ۱ (عملی)	۱		۲۴	۲۴
۵	اخلاق و تربیت اسلامی	۲	۳۲		۳۲
جمع		۱۱	۱۴۴	۵۶	۲۰۰

برنامه مقطع کاردانی رشته ارتباطات، گرایش ارتباطات اجتماعی

۲-۳. جدول ۲: دروس پایه

ردیف	نام درس	واحد	ساعت			پیش نیاز با زمان ارائه درس
			نظری	عملی	جمع	
۶	رازداری و حیطه بندی	۲	۳۲		۳۲	-
۷	مبانی اطلاعات و ضد اطلاعات	۳	۴۸		۴۸	۶
۸	مبانی علم سیاست	۳	۴۸		۴۸	-
۹	مبانی فقهی اطلاعات	۲	۳۲		۳۲	۷
۱۰	حقوق اساسی	۲	۳۲		۳۲	-
۱۱	حفاظت شخصی	۱	۱۶		۱۶	-
۱۲	کار با سلاح	۱	۲۴		۲۴	۴-۱۱
۱۳	دستگاه های اطلاعاتی جهان	۳	۴۸		۴۸	۷
۱۴	براندازی و ضد براندازی	۲	۳۲		۳۲	۷
۱۵	پلیس علمی	۲	۳۲	۱۶	۴۸	-
۱۶	گزارش نویسی عملی	۱	۱۶	۸	۲۴	۲
جمع		۲۲	۳۳۶	۴۸	۳۸۴	

برنامه مقطع کاردانی رشته ارتباطات، گرایش ارتباطات اجتماعی

۳-۳. جدول ۳: دروس اصلی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت			پیش نیاز با زمان ارائه درس
			نظری	عملی	جمع	
۱۷	آشنایی با عکاسی و فیلمبرداری	۲	۱۶	۳۲	۴۸	--
۱۸	آشنایی با نقشه‌های مهندسی	۱	۱۶	۸	۲۴	-
۱۹	آتش و آتش نشانی	۲	۳۲	۱۶	۴۸	-
۲۰	کلیات حقوق جزا	۳	۴۸		۴۸	۱۰
۲۱	کلیات جمع‌آوری	۲	۳۲		۳۲	-
۲۲	اسلحه و مهمات‌شناسی	۱	۱۶	۸	۲۴	-
۲۳	جاسازی و ضد جاسازی	۱	۱۶	۸	۲۴	-
۲۴	تخریب و ضد تخریب	۲	۳۲		۳۲	-
۲۵	جعل و سانسور	۱	۱۶	۸	۲۴	-
۲۶	ففل و کلید	۱	۱۶	۸	۲۴	-
۲۷	روان‌شناسی	۳	۴۸		۴۸	-
	جمع	۱۹	۲۸۸	۸۸	۳۷۶	

برنامه مقطع کاردانی رشته ارتباطات، گرایش ارتباطات اجتماعی

۳-۴. جدول ۴: دروس تخصصی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت			پیش‌نیاز با زمان ارائه درس
			نظری	عملی	جمع	
۲۶	حفاظت اسناد	۱	۱۶		۱۶	۶
۲۷	حفاظت تأسیسات	۲	۳۲	۱۶	۴۸	۲۶-۱۹
۲۸	حفاظت شخصیت‌ها	۱	۱۶		۱۶	۱۱
۲۹	حفاظت اسلحه و مهمات	۲	۳۲		۳۲	۱۹
۳۰	حفاظت در حوزه حریف	۲	۳۲		۳۲	۲۷
۳۱	حفاظت پرسنل ۱	۲	۳۲		۳۲	۲۱
۳۲	ابزار فنی حفاظتی	۱	۱۶	۸	۲۴	-
۳۳	مبانی و حفاظت کامپیوتر	۲	۳۲		۳۲	-
۳۴	طراحی حفاظت	۲	۳۲		۳۲	۲۷-۱۸
۳۵	شنود و ضد شنود	۱	۱۶	۸	۲۴	-
۳۶	رمز و کشف رمز	۱	۱۶	۸	۲۴	-
۳۷	زندان‌بانی	۱	۱۶		۱۶	۱۰
۳۸	تخریب و ضد تخریب ۲	۱	۱۶	۸	۲۴	۲۴
	جمع	۱۹	۳۰۴	۴۸	۳۵۲	